

Rad na predstavi "O ljubavi"

Čiča, Vanja

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:251:544883>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-04**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU
ODSJEK ZA KAZALIŠNU UMJETNOST

DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ ZA KAZALIŠNE UMJETNOSTI
SMJER LUTKARSKA ANIMACIJA

VANJA ČIČA

RAD NA PREDSTAVI „O LJUBAVI“

DIPLOMSKI RAD

MENTOR: izv. prof. ArtD Hrvoje Seršić

SUMENTOR: ass. Andrija Krištof

Osijek, 2023.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU
IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom izjavljujem da sam diplomski rad pod naslovom: Rad na predstavi „*O ljubavi*“ izradila samostalno pod mentorstvom izv. prof. ArtD Hrvoja Seršića. U radu sam primijenila metodologiju izrade završnog/diplomskog rada i koristila literaturu koja je navedena na kraju rada. Tuđe spoznaje, stavove, zaključke, teorije i zakonitosti koje sam izravno ili parafrazirajući navela u radu na uobičajen, standardan način citirala sam i povezala s fusnotama i korištenim bibliografskim jedinicama te nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Također, izjavljujem da nijedan dio ovoga završnog/diplomskog rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj ili znanstvenoj ustanovi.

SADRŽAJ

1	UVOD.....	1
2	O PREDSTAVI.....	1
2.1	SADRŽAJ PREDSTAVE	2
2.2	TEMA I IDEJA	4
2.3.	KONCEPT PREDSTAVE.....	5
2.4	VIZUALNI IDENTITET PREDSTAVE.....	6
2.4.1	Scenografija	6
2.4.2	Glazba i svjetlo	6
3	RAD NA PREDSTAVI.....	9
3.1	ODABIR PREDMETA.....	9
3.2	ISTRAŽIVANJE MOGUĆNOSTI PREDMETA	10
3.3	PISANJE SCENARIJA.....	11
4	ANIMACIJA.....	13
4.1	Kako je David počeo piti kavu?.....	13
4.2	Važnost kave u Martinoj obitelji	14
4.3	Kako je Marta počela piti kavu ?	15
4.4	Prvi spoj.....	16
4.5	Sve njihove kave	16
4.6	Zajednički stan (Intima)	17
4.7	Rutina	18
4.8	Svađa - Uništavanje ljubavi.....	19
4.9	Unutarnji monolozi	19
4.10	Kraj ili novi početak	22
5	ZAKLJUČAK.....	22
6	LITERATURA.....	24
7	SAŽETAK	25
8	SUMMARY	26
9	ŽIVOTOPIS.....	27

1 UVOD

Ljubav je tema koja je oduvijek intrigirala čovjeka i predstavljala izvor neiscrpnog nadahnuća za umjetnike svih vremena. Uzimajući u obzir snagu i složenost emocija koje ljubav donosi, nije iznenađujuće što je ona postala središnja točka brojnih umjetničkih djela. Upravo zato, nakon dugog promišljanja, odlučila sam da ljubav bude tema moje diplomske predstave.

U svom diplomskom radu usmjerit ću se na cjelokupni proces stvaranja predstave „O ljubavi“, odnosno, od odabira izražajnih sredstava tj. predmeta pomoću kojih sam odlučila pričati priču do načina na koji prenosim priču publici, takozvanog *storytellinga*. Objasniti ću koncept predstave te put od ideje do realizacije i razloge zbog kojih je predstava „O ljubavi“ lutkarska predstava.

Odlučila sam pričati o ljubavi uz kavu, jer ovaj aromatična napitak ima nevjerojatnu sposobnost povezivanja ljudi i stvaranja posebne atmosfere. Kava često služi kao „okidač“ za duboke razgovore, izražavanje osjećaja, ali i stvaranje nezaboravnih trenutaka. Njezin miris i okus mogu pobuditi sjećanja i emocije te pružiti osjećaj ugone i topline. Kroz priču o ljubavi uz kavu mogu istražiti različite aspekte ljubavi - od nježnosti i strasti do tuge i gubitka, a istovremeno promatrati i značajnu ulogu ovog jednostavnog napitka u razvoju međuljudskih odnosa.

Ponekad su predmeti personificirani, prikazani kao lik, možda kao stvorenja iz čarobnih priča ili su antropomorfizirani kao ljudska bića. Ponekad se koriste takvi kakvi jesu, kao elementi veće scenske kompozicije, u kojoj tada postaju simboli, metafore ili nadrealističke figure.¹

2 O PREDSTAVI

¹ Henryk Jurkowski : Povijest europskoga lutkarstva, II. dio – Dvadeseto stoljeće, MČUK, Zagreb, 2007.

2.1 SADRŽAJ PREDSTAVE

Početak predstave „O ljubavi“ na prvi pogled ne implicira da će se pričati priča o ljubavi. Dok u pozadini svira lagana jazz glazba, David počinje pripovijedati kada je i kako probao svoju prvu kavu. Stavljanjem šalica na kubus uvodi nas u priču o prvom kušanju kave kod bake na selu. David je ljeta provodio kod bake na selu i svakoga jutra probudivši se rano, u kuhinji bi zaticao isti prizor: baku u ritualnom ispijanju kave. Dok bi ona pila taj „čarobni“ crni napitak, David bi pio toplo domaće mlijeko. No, jedno jutro baka je odlučila da je David spreman probati svoju prvu, bijelu kavu pa mu je u šalicu napunjenu toplim mlijekom ulila malo kave. Bila je to prva Davidova kava. Iako su mu mama i tata govorili kako od kave rastu rep i brkovi - to se nije dogodilo. Nakon ove uvodne priče, Marta počinje svoju priču o tome kako ona u početku nije bila veliki zaljubljenik u kavu, iako je kava u njezinoj obitelji bila vrlo važan čimbenik. Toliko važan da je svaka kava koja bi se pila u danu imala svoje ime. Prva jutarnja kava, zvana *razgalica* je ona koju je pio Martin tata. Uvijek prije posla napravio bi ju, po točnoj recepturi, odnosno u omjeru 3 : 1 ili tri žlice kave i jedan decilitar vode. Nakana joj je bila: razbuđivanje na najbrži mogući način kako bi što prije mogao odjuriti na posao. Martina mama voljela je piti *razgovorušu*, ali ta se kava, sukladno njezinu imenu, obavezno pije uz razgovor te se svakog jutra Martinoj mami u ispijanju kave pridruživala njihova susjeda Maša. Znala je ova kava znala trajati i satima pa se kuhala u najvećoj džezvi u kući. Martina mama i susjeda ispijale su je toliko dugo da bi na kraju ponekad dočekale i Martinog tatu s posla. Kada bi ih vidio, istog trena bi otišao što dalje od njih i u miru pio kavu zvanu *šutkuša*. Ali, ako bi se pojavili neki iznenadni gosti, svi bi se okupili oko stola i kuhala bi se *dočekuša*. A kako bi Martina mama diskretno nagovijestila gostima da je vrijeme da se druženje privede kraju i da se pođe kući, kuhala bi se kava zvana *sikteruša*. Marti je uvijek bilo zanimljivo to što se u njezinoj obitelji ispiju na litre kave u danu, a ona ju uopće nije voljela piti. Njoj je to bio gubitak vremena. No, nije ni slutila da će i ona početi i to ne zbog ljubavi prema kavi, nego prema Davidu. Jednog dana Marta je odlučila preskočiti predavanje i otići u obližnji *kafić* čitati svoju omiljenu knjigu *Jedan od onih života* Đorđa Balaševića. David je radio prvu smjenu u *kafiću* i došao je poslužiti Martu. Kada ga je ugledala, zaslijepio ju je svojom ljepotom. Ostala je bez teksta i nije znala odgovoriti na njegovo pitanje *Želite li nešto popiti?* pa joj je on predložio kavu. Bez razmišljanja je pristala, iako nije bila štovateljica ovog crnog napitka. Ali, uz Davida ta kava počela je poprimati drugačiji okus i sviđati joj se, uostalom kao i David. Sve češće je počela dolaziti u

kafić, i sve više se navikavala na okus kave. Nakon stanovitog broja popijenih kava Marta je odlučila prva napraviti iskorak i pozvati Davida na spoj. I tu počinje njihova ljubavna priča, u čijem začetku je kava. Mjesto susreta prvog spoja bio je *kafić*. Marta je kasnila, ali kada se napokon pojavila David je ostao očaran i zatečen njenom ljepotom, toliko da je umjesto da popije gutljaj kave, svu istresao sebi u krilo. I Marta je bila prilično nervozna i sve se bilo nekako šeptrljivo, ali opet posebno. Prvi spoj trajao je toliko dugo da su na kraju završili na benzinskoj postaji. Naslonjeni na prednji dio auta, s kavama za van, pričali su i smijali se satima. David je bio profesionalac u pričanju glupih viceva, a Marta je baš takve viceve obožavala. Već tada je osjećala da se među njima rađa nešto posebno. Nakon prvoga spoja, postali su nerazdvojni. Sve češće i češće su ispijali kave i svaka od njih nosila je nešto posebno. Davidu je posebno draga bila ona kava na kojoj su odlučili prvi put planinariti po nacionalnom parku *Risnjak*. Na to putovanje kava se nosila u termosici, jer nema ništa gore na svijetu od hladne kave. David ju je skuhaio i podijelio u dvije termosice, za sebe i Martinu, ali budući da je Marta svoju zaboravila, tijekom cijelog planinarenja dijeliti su kavu iz Davidove termosice. Oboje su jako voljeli putovati, a voljeli su i kavu pa je logično bilo da jedno od njihovih putovanja bude baš Italija i tradicionalni talijanski espresso. Plan puta bio je jasan. Obavezno su se zaustavljali na svakoj benzinskoj postaji. Zašto? Da bi popili kavu. Kava je nekako bila njihova stvar. Sa svakog putovanja čuvali su, kao suvenir i podsjetnik na njihovu ljubav i ljubav prema kavi: čaše, šalice i džezve. Nakon ispijenih kava u Disneylandu, Parizu, Istanbulu, Grčkoj, Bosni i Hercegovini, odlučili su se useliti u zajednički stan. Prva stvar koju je David donio u stan bila je upravo džezva u kojoj je njegova baka kuhala kavu, jer za njega je najbolja baš ona skuhana u bakinoj džezvi. Danima nisu imali mira, gosti su jednostavno stalno pristizali pa su se kuhale i *dočekuše* i *sikteruše*. Nakon posljednje skuhanu sikteruše, konačno su ostali sami. Za useljenje poklonili su si, sasvim slučajno, isti poklon. Idenične šalice. Nakon nekog vremena, Martin i Davidov život zapada u rutinu. Svaki dan započinje i završava isto. Njihov odnos sve više blijedi i počinju zanemarivati jedno drugo. David je sve manje kod kuće i Marta se sve više osjeća usamljeno. Nekada ranije, svakoga su dana zajedno pili kavu i svaka ta kava bila je *razgovoruša*, ali s vremenom svatko od njih pio je sam svoju *šutkušu*. Sve oko njih i među njima je zahladnjelo i moralo je u jednom trenutku doći do pucanja. Nakon jedne od mnogih svađa Marta odluči pitati Davida voli li ju još uvijek. Nije bilo odgovora. David odluči napustiti Martu i ode iz stana. Prostorom zavlada tišina, ta nevidljiva snaga koja nas okružuje i obavlja poput meke, neprimjetne plahte. Marta ostaje sama, preplavljena

tugom. U pozadini se čuje njezin unutarnji monolog u kojemu krivi sebe za nastalu situaciju i za prekid. Nedostaje joj David i najviše od svega željela bi ponovo s njim popiti kavu. Onu njihovu kavu. Nakon prekida David se svim snagama trudio zaboraviti Martu. Kavu je zamijenio alkoholom. Jednostavno mu je sve to bilo previše, nije bio spreman za tako nešto ozbiljno. No što je više pio, što se više trudio zaboraviti ju, to se više sjećao. I ona je njemu nedostajala. U jednom trenutku nije više mogao izdržati, morao je napraviti nešto kako bi popravio situaciju ili barem pokušao. Martu je sreo ponovo na istom mjestu, onom njihovom istom mjestu. Odlučio joj je prići i ovoga puta on nju pozvati na kavu.

2.2 TEMA I IDEJA

Još krajem prve godine dvopredmetnog diplomskog studija Glume i lutkarske animacije počela sam razmišljati o temi koju bih voljela obraditi u svom diplomskom ispitu iz kolegija Lutkarske animacije. *Mozgajući* iz dana u dan, u mojoj glavi su se, kao na pokretnoj traci, nizale teme i ideje. Razmišljala sam koju vrstu predstave bih voljela raditi, želim li da to bude predstava za odrasle ili predstava za djecu? Ipak, negdje u svojoj nutrini, osjećala sam da jedina tema koju želim obrađivati

je upravo tema ljubavi. Nakon odluke, nametnulo se pitanje: na koji način ju želim oživjeti? Koje sve vrste ljubavi postoje? Trebam li obraditi sve vrste ljubavi ili se odlučiti samo za jednu? Zbog niza nedoumica, odlučila sam prionuti na istraživanje. Otišla sam u Gradsku knjižnicu u Slavanskom Brodu i posudila veliki broj knjiga o ljubavi. Čitala sam o roditeljskoj ljubavi, posebno majčinskoj, o prijateljskoj, o ljubavi među dvoje ljudi koji se privlače, ljubavi prema samome sebi i još nizu drugih. Nakon silnog iščitavanja, shvatila sam da ljubav koju zaista želim prikazati jest ona koja se krije u meni samoj i koju najbolje poznajem i osjećam.

Predstava „O ljubavi“ progovara o ljubavi jednog para, Davida i Marte. U ovom današnjem svijetu u kojemu se čini kako ljubav ponekad postaje rijetkost, njihova priča podsjeća na onaj čarobni osjećaj zaljubljenosti koji svi koji imaju sreće, bar jednom u životu osjete. Ali, poput svake priče o ljubavi, njihova veza nije pošteđena prepreka. Ljubav je jedinstvena i čudesna emocija koja donosi radost i sreću, ali istovremeno sa sobom nosi i izazove i teškoće. Upravo taj spoj ljepote i težine čini je najjačom silom na svijetu. Naše srce osjeća bliskost i toplinu kada volimo i kada smo voljeni, ali istovremeno, postoji i ranjivost koju donosi otvaranje prema drugoj osobi. Sila i snaga ljubavi postala je moja nit vodilja i inspiracija ovog diplomskog ispita. David i Marta pričali su priču o uzletu i padu ljubavi, o sreći i tuzi. Publiku su vodili kroz mozaik osjećaja u kojemu su gledatelji mogli osjetiti ljubav koja izaziva smijeh, ali i suze, koja otvara srce, ali ga i lomi. Predstava "O ljubavi" svjedoči o ljepoti i kompleksnosti ljubavi.

2.3. KONCEPT PREDSTAVE

Predstava „O ljubavi“ zamišljena je po principu pričanja priče takozvanog *storytellinga*. Kroz monološke i dialoške forme David i Marta pričaju njihovu zajedničku priču, pri čemu koristeći šalice i predmete usko vezane uz kavu dodatno pojačavaju doživljaj priče koju pričaju, a šalice i predmeti postaju simbolički izraz njihovih emocija. Svaki dodir, svaki gutljaj kave, svaki pogled postaje ključ za razumijevanje dubine njihovih osjećaja. U svojoj igri sa šalicama i predmetima, David i Marta pronalaze metafore za ljubav, jer kao što svaka šalica čuva svoju unutarnju tekućinu, tako i svako srce krije svoje najdublje emocije. Ljubav postaje kao kava koja se polako kuha, oslobađajući, kako vrijeme prolazi, svoju aromu i okuse. I kako ta ljubav može biti gorča ili slađa,

tako nas ona nas hrabri da je prihvatimo u svim njenim nijansama. Izbor ovakvog koncepta za diplomski rad, naslanja se na kraj treće godine preddiplomskog studija u kojemu sam se već susrela s ovakvim načinom rada kada sam s klasnim kolegom Lorencom Tolićem radila na završnom ispitu iz lutkarstva. Već tada pronašla sam sebe u ovom pristupu i shvatila da upravo tim putem želim ići u lutkarstvu.

2.4 VIZUALNI IDENTITET PREDSTAVE

2.4.1 Scenografija

Idejno rješenje scenografije temeljilo se na određenim punktovima na kojima su se odvijali pojedini dijelovi priče. Za realizaciju poslužili su mi crni kubusi, stolice, stol i ormari s Akademije. Razlog zbog kojeg sam se odlučila za crnu scenografiju jednostavan je: željela sam da predmeti, šalice i kuhala, budu u kontrastu sa scenografijom i što uočljiviji. Dva velika kubusa bila su u ravnini i činili su punktove na kojima su pričane osobne priče Davida i Marte, nevezane uz njihovu zajedničku priču. Između njih nalazio se mali plosanti kubus na kojemu je bila indukcijska ploča i on je predstavljao Martin i Davidov zajednički stan. U dubini scene, u dvama velikim crnim ormarima bile su posložene šalice i ostali predmeti vezani uz kavu i važni za pričanje priče. Dijelio ih je crni stol sa dvije crne stolice sa strana koji je predstavljao *kafić* i na koji su se odlagali svi iskorišteni predmeti. Na vrhu svakog ormara nalazila su se po tri kuhala za vodu koja su služila za prikaz uzavrele i napete situacije između Davida i Marte.

2.4.2 Glazba i svjetlo

Glazba je u ovoj predstavi bila samo pozadinski segment i nakana joj je bila pojačati ukupan doživljaj predstave. Dok publika ulazi svira jazz glazba i s tom glazbom zapravo počinje predstava. Glazba je pozadinska jer ne utječe na samu priču, nego ju nadpopunjuje. Prva odabrana pozadinska glazba je jazz vedrog i veselog karaktera, upravo onakav kakav je i prvi dio Davidove i Martine priče. Ona se mijenja u trenutku kada David i Marta počele postati intimni i tada počinje svirati

tango, kroz koji oni prikazuju scenu intimnog odnosa. Nadalje, kako bih prikazala prolaznost vremena i zapadanje odnosa u rutinu, odlučila sam da igrani dio bude popraćen zvukom otkucaja sata. Glazba naglo prestaje u trenutku kada Marta upita Davida: „*Je li me još uvijek voliš?*“ Tišina koja tada nastaje pojačava dojam i prikaz težine nastale situacije. Treći dio predstave popraćen je nasnimljenim monolozima, prvo Martinim, a potom Davidovim. Iako je sve do tada u predstavi bilo igrano i govoreno na sceni, odlučila sam da monolozi budu nasnimljeni, budući da su to zapravo njihovi unutarnji razgovori sa samima sobom, njihove unutarnje misli, sve ono što se događa kada su sami sa sobom. Na kraju predstave ponovno svira ista glazba kao na početku, i nagovještaj je ona ponovnog početka nečega što je već bilo.

Rasvjeta u predstavi postavljena je kako bi istaknula aktere i stvorila odgovarajuću atmosferu. Korištena su četiri PC reflektora i dva led reflektora. PC reflektori služili su za odvajanje punktova, odnosno svaki PC reflektor osvjetljavao je jedan punkt, dok su led reflektori bili postavljeni iza ormara i služili su stvaranju atmosfere. Njima se, primjerice, doživljaj intimnog odnosa pojačavao crvenim svjetlom, a scene svađe i zahlađenja odnosa plavim svjetlom. Također, led reflektori pomogli su jasnijem uočavanju pare koja je izlazila iz kuhala za vrijeme uzavrele atmosfere među Davidom i Martom.

3 RAD NA PREDSTAVI

3.1 ODABIR PREDMETA

Nakon konačne odluke o odabiru teme, odnosno o ljubavi kao temi, pitanje koje mi se nužno nametnulo bilo je: Na koji način i s kojim sredstvima ju želim raditi? Ono u što sam bila sigurna jest kako se u ovome diplomskom radu želim baviti kazalištem predmeta.

Kao što čovjek suosjeća s mačkom zgaženom na cesti, kao što suosjeća s pticom koja ugiba na zemlji, kao što suosjeća s biljkom koja vene, tako suosjeća i s kamenom koji tone, s tkaninom koja se para, s papirom koji gori. Kao što suosjeća sa živim bićima, tako suosjeća i s predmetima.²

Još na prvom semsetru prve godine, kada smo na kolegiju Animacije počeli raditi s predmetima i animirati ih, privukli su oni moju pažnju i *zagolicali* maštu. Već tada bilo mi je zanimljivo i izazovno neki obični predmet koji koristimo u svakodnevnom životu oživjeti i dati mu dušu; ugraditi u njega osjećaje i na kraju postići da netko zaista pronade sebe u tom predmetu i počne suosjećati s njim.

Nakon odabira tehnike lutkarstva koju želim iskoristiti u diplomskom radu, trebala sam odlučiti i koji će to točno predmeti biti. Prvotna zamisao bila je ta da to budu predmeti usko vezani za kuhinju: lonci, poklopci, kuhače, žlice, vilice, zdjele. S kolegom Andrijom Krištofom, mojim partnerom u ovom diplomskom radu, zamislila sam da pomoću svih tih predmeta izgradimo kraljevstvo ljubavi. Počeli smo smišljati priču o kraljevni koju je oteo strašni zmaj pa ju ide spasiti vitez koji je cijeli svoj život čitao knjige o velikoj ljubavi i nesretnoj kraljevnoj kojoj on mora pokazati što je ljubav. Nakon nekoliko proba shvatila sam da to nije tema kojom se želim baviti. Nedostajalo mi je emocije u cijeloj priči. One, iskrene emocije. Predložila sam da ostavimo sve te predmete po strani i započnemo improvizaciju. Na Akademiju sam donijela sve stvari kojima bih mogla operirati manji stan. Našao se tu kauč, gramofon, stolić, jastuci, stol, stolice i između ostalog šalice za kavu. Prvi zadatak u improvizaciji bio je glumački odigrati scenu novopečenog mladog ljubavnog para u njihovoj svakodnevnoj rutini, koja je započinjala jutarnjom kavom. Nakon nekoliko improvizacija shvatila sam kako je tom paru kava nešto posebno. Nije to bilo samo

² Borislav Mrkšić: Drveni osmjesi, Međunarodni centar za usluge u kulturi, Zagreb, 2006.

njihovo zajednički provedeno vrijeme, nego je kava bila nešto što ih je držalo zajedno. U jednom trenutku, sjedeći na kauču u prostoriji br. 2 na Akademiji, vidjela sam ispred sebe samo veliki broj šalica za kavu i shvatila kako priču trebamo ispričati samo uz pomoć jednog sredstva, tj. jedne skupine usko vezanih predmeta. Bila je to kava, i bio je to odgovor na moje pitanje: Uz pomoć čega ću ispričati priču?“. Već na sljedećoj probi prostorija u kojoj smo radili bila je puna šalica, tacni, ciglica kave, instant kave, kave u zrnu, džezvi i kuhala za vodu.

3.2 ISTRAŽIVANJE MOGUĆNOSTI PREDMETA

*Predmet na sceni je nešto poput riječi u stihu. On izaziva, traži suglasja sa svojom okolinom, s prostorom i s čovjekom u prostoru.*³ Kako bismo točno upotrijebili predmet (s obzirom na njegovu svrhu) u ovom diplomskog ispitu, bilo je nužno istražiti: Što sve odabrani predmet može? Koje mogućnosti nudi? U što se može preobraziti? Na što podsjeća? U koje se još dodatno svrhe može koristiti?

Prvo od čega smo krenuli bio je izgled šalica, njihov dizajn i oblik. Gledali smo način na koji je dizajnirana šalica, a posljedično koje bi moglo biti njezino dublje značenje. Dvije velike šalice s tanjurićima predstavljale su Disneyland; papirante šalice za kavu za van predstavljale su ispijanje kave na benzinskoj postaji; džezva je bila za pravljenje moka kave; te espresso za kavu u Italiji. Veličina šalice određivala je vremensko ispijanje kave. No, nismo se samo usmjerili na šalice, nego i na ostale predmete usko vezane uz kavu kao i na samu kavu, najviše onu u zrnu. Upravo potonja kava u zrnu koja je padala sa stropa predstavljala je ogromnu tugu koja je obuzela Martu nakon Davidove odluke da ode iz njenog života. Mljevenje kave u tarioniku simboliziralo je svađu između Davida i Marte i uništavanje njihove ljubavi; prosipanje izmljevene kave iz tarionika bilo je prikaz Davidovog prosipanja i odbacivanja njihove ljubavi; zajedničko spravljanje kave simboliziralo je njihov intimni odnos koji je trajao sve dok kava ne zavrije i ne iskipi.

³ Borislav Mrkšić: Drveni osmjesi, Međunarodni centar za usluge u kulturi, Zagreb, 2006.

3.3 PISANJE SCENARIJA

Budući da nisam vična pisanju tekstova, moram priznati kako mi je ovo bio najteži dio u procesu pripremanja ispita. Najveći problem predstavljalo mi je: kako sve ono što se nalazi u mojoj glavi pretvoriti u rečenice na papiru. Prvotna zamisao temeljila se na ideji kako sve mora kretati od ljubavi, odnosno od kraja jedne ljubavi pa su, slijedom rečenog, David i Marta još uvijek zajedno, još uvijek obitavaju u zajedničkom stanu, no njihov odnos nije ni nalik onome s početka veze. Nakana je bila da svatko od njih ima svoju priču, svoju viziju tog odnosa, ali se u toj istoj svojoj priči i jedno i drugo retrospekcijom vraćaju u prošlost, prisjećaju zašto su se zapravo zavoljeli, razotkrivaju razloge koji su doveli do međusobnog zanemarivanja te u konačnici oboje pozele obnoviti odnos. Krenuvši pisati tekst, počela sam od scenoslijeda. Kada sam ga složila, počela sam pisati dijaloge i monologe. Ušavši u prostor, shvatila sam da tekst jednostavno ne odgovora, odnosno da to nije predstava kakvu zapravo želim raditi. Kolega Andrija Krištof sugerirao je da

ne počinjemo s ljubavlju i našim odnosom, nego da početak bude suptilniji, odnosno dan kroz priču kako i zašto je svatko od njih ponaosob počeo piti kavu. Predložila sam da odradimo improvizaciju. Rekla sam mu: „Uzmi džezvu i šalice i probaj improvizirati tekst pa ćemo vidjeti što će se dogoditi.“ Uz glazbu u pozadini, Andrija je počeo pričati o svojoj prvoj popijenoj kavi kod bake na selu. Tog trenutka shvatila da je to put kojim želim ići. Tekst je nastajao uz pomoć improvizacije. Prije improvizacije odredili bismo pravila koja želimo slijediti u improvizaciji. U tome dijelu puno su nam pomogli i sami predmeti, jer je svaki od njih imao svoju zadanu karakteristiku koja nas je onda vodila k raspletu određene situacije. Improvizaciju bismo snimali, a nakon toga bismo razabirali što je dobro, a što nije pa ono dobro napisali na papir.

4 ANIMACIJA

Zašto je predstava „O ljubavi“ lutkarska predstava? Iako bi većina ljudi ovu predstavu vjerojatno svrstala u dramske predstave, ona to nije. Istina, između Davida i Marte tijekom cijele predstave odvija se dijalog i svaka je scena odigrana dramski, no kroz predstavu se proteže lutkarski način razmišljanja i predmeti služe oslikavanju određenih situacija kao i prikazu i pojačavanju emocija. Time su glumačke scene igrane na lutkarski način, a za njihovu realizaciju korištena je takozvana tehnika *ping-ponga*, tehnika u kojoj su reakcije odigrane na publiku. Isto tako, lutkarstvo se može prepoznati kroz simbole, metafore i animaciju prostora.

Predmet koji zadržava svoj prepoznatljiv izgled i vezanost uz prvobitnu funkciju može zadobiti metonimijsko značenje: npr. kraljevska kruna predstavlja vlast i moć. Ili se poznatom predmetu daje dodatno značenje, simbolička i metaforička vrijednost koja nije povezana s njegovom uporabnom funkcijom.⁴

Kako bih što detaljnije opisala način animacije, opisivati ću ga pojedinačno po scenama.

4.1 Kako je David počeo piti kavu?

Scena počinje polaganim dizanjem svjetla na kubusu ispred kojega stoji David. On kreće pripovijedati kako je i kada prvi puta kušao kavu. Kada kaže da se to dogodilo kod bake na selu na kubus stavlja bijeli heklani *miljetić*, što odmah asocira na bakinu kuhiju. U ovome diplomskom ispitu šalice postaju likovi pa tako baku predstavlja mala bijela šalica obavijena plavim krugom. Baka je svakog jutra obavljala isti ritual ispijanja kave. David to prikazuje na način da iz džezve koja u ovom slučaju nije lik nego samo *produžetak ruke* prvo žlicom *odvadi* talog u šalicu, a potom lagano iz džezve ulije kavu u bakinu šalicu. Nakon toga David, tj. dječak David postaje bijela šalica sa slikom kravice i u tu šalicu ulijeva se domaće toplo mlijeko. David pripovijeda kako mu je baka u njihovim jutarnjim druženjima pričala o svom djetinjstvu i ulijevala svakojake mudrosti,

⁴ Livija Kroflin: Duša u stvari, Akademija za umjetnost i kulturu, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku; Osijek, ožujak 2020.

što je prikazano animatorovom radnjom u kojoj on žličicom iz šalice koja simbolički predstavlja baku, uzima kavu i ulijeva ju u šalicu koja predstavlja njega (Davida). Kada mu baka predloži da popije s njom kavu, kolega Krištof učini to na način da u ruke uzme šalicu koja predstavlja baku i prinese ju šalici koja predstavlja njega. U početku on odbije popiti kavu, što je prikazano okretanjem šalice od bake i odaljavanjem na drugu stranu kubusa. Baka se na to samo nasmije, što je dano laganim odvajanjem šalice od ploče kubusa i vraćanjem nazad. U konačnici, Davidova prva kava jest bakino dodavanje malo kave iz džezve u njegovo toplo mlijeko.

4.2 Važnost kave u Martinoj obitelji

Na početku pripovijedanja na Martinom kubusu stoje dvije džezve u kojima se nalazi kava. Marta na kubus stavlja malu smeđu šalicu koja simbolizira Martinog oca. Lagano ju povlači po kubusu kako bi dočarala njegovu pospanost dok ide pripremiti prvu jutarnju kavu. Čim ju popije, on odlazi na posao te Marta brzo uklanja šalicu s kubusa. Nakon toga Martina majka (narančasta velika šalice sa cvijetom) i susjeda Maša (zelena velika šalice sa cvijetom) zajedno piju kavu *razgovorušu*. U ovoj sceni naglasak je stavljen na vrijeme trajanja ispijanja kave, tako da Marta

uzima najveću džezvu i u svaku šalicu posebno, dugo ulijeva kavu te kroz to ulijavanje imitira njihov razgovor o kolačima. Po povratku s posla otac svoju kavu pije sam, daleko od Martine majke i susjede Maše, što je prikazano udaljavanjem šalice koja simbolizira oca od njih dviju. U trenutku kada se pojave iznenadni gosti (tacna na kojoj se nalaze dvije šalice), kuha se kava zvana *dočekuša* pa se sve šalice stavljaju na tacnu, jer tu kavu svi zajedno piju za stolom. Kako bi se druženje privelo kraju na red odlazi kava *sikteruša*. Za tu kavu najmenjena je najmanja džezva, jer cilj je da se ona što prije popije i gosti pođu kući.

4.3 Kako je Marta počela piti kavu ?

Marta je svoju prvu kavu probala u *kafiću* izbjegavajući jedno od predavanja na fakultetu. Budući da ju je očarala Davidova ljepota, u tom trenu zbog svoje fasciniranosti njime, nije znala reći ništa drugo osim da želi popiti kavu, iako ona kavu uopće nije voljela. Nakon što se odvila *akcija* između Davida i Marte, ona ima reakciju na publiku gdje govori: *Ali ja uopće ne volim piti kavu!* i zatim opet vraća pogled prema Davidu koji joj donosi njenu prvu šalicu kave. Poslije toga, Marta počinje sve češće dolaziti u *kafić* na kavu i s vremenom, zbog Davida njoj ta kava postaje sve slađa i slađa. Prikazano je to na način da Marta govoreći tekst uzima u ruke dozator za šećer i sipa šećer u kavu u prekomjernoj količini. Dodatno, upućuje ovo i na sve veću Martinu zainteresiranost za Davida.

4.4 Prvi spoj

Scena prvog spoja odvija se na crnom stolu. David već sjedi za stolom, drži šalicu u rukama i čeka Martu. Kada se ona pojavi, on izvrne šalicu iz koje se prolije kava, kao da je zinuo i ostao očaran Martinom ljepotom. Marta u ruci drži tanjurić sa šalicom i govori tekst; govoreći ga ona samo na prvu izgleda prilično smireno, ali ruka joj podrhtava pa se šalica trese, što zapravo upućuje na njena unutaranja stanja, njene nemire i nervozu. Scena u *kafiću* završava na način da David i Marta približe šalice na sredinu, one se spoje i to simbolično ukazuje na uzajamne simpatije. Prvi spoj ne završava u *kafiću*, nego ga Marta i David odluče nastaviti i na benzinskoj postaji, pri čemu koriste šalice za van. Njihov višesatni razgovor i razdraganost prikazana je na način da svatko u svojoj ruci drži po jednu kavu za van i jedno drugom u šalicu ulijevaju tu istu tekućinu. Cjelokupna scena popraćena je smijehom i traje ona sve dok se šalice ne spoje, odnosno dok se ne dogodi prvi poljubac.

4.5 Sve njihove kave

Oboje su voljeli putovati, a glavna sastavnica njihovih putovanja bila je upravo kava. Planinarenje na Risnjaku približeno je kavom u termosici koju su David i Marta hodajući prebacivali od jednog do drugog i time pokazali da su tu kavu morali dijeliti, jer je Marta svoju termosicu zaboravila. Kave za van predstavljale su stajališta na kojima su se zaustavljali na putu do Italije: Marsonia, Ježevo, Brežice, Mirna Peć pa opet Brežice (jer je David skrenuo s puta). Za naznaku mjesta koje su posjetili u Italiji poslužile su dvije ledene kave u limenci, postavljene jedna na drugu i nalik na kosi toranj u Pisi. Sljedeća destinacija bila je put u Pariz. Situaciju su kreirali na taj način da su sjeli jedno pored drugoga na stolice i svatko je raširio svoju lijevu ruku koja je u tom trenutku postala krilo aviona. Budući je to bila jeftina aviokompanija turbulencije su bile velike te je sva kava koju su na letu dobili završila u njihovima krilima (što je bilo i bolje, jer je kava bila užasna). Nakon toga putovali su u Disneyland, a njegov simbol bile su bijelo-plave šalice većeg opsega koje su podsjećale na vrtuljak šalica u Disneylandu. Za tursku kavu u Istanbulu, grčku u Ateni u bosansku u Sarajevu poslužile su iste šalice samo različitih boja, jer je to zaista bila ista kava, samo se drugačije zvala.

4.6 Zajednički stan (Intima)

Punkt zajedničkog stana nalazio se na frontalnom dijelu scene u sredini. Bio je to plosnati kubus s indukcijskom pločom i džezvom. Useljenje u zajednički stan prikazano je donošenjem ciglica kave na taj dio scene, jer otkako su se zajedno uselili Marta i David nisu imali mira od gostiju koji su ih stalno posjećivali. Kada su napokon ostali sami, došlo je vrijeme da postanu intimni. Dugo sam razmišljala kako napraviti tu scenu; željela sam da ona bude s mjerom, bez bilo kakve i primisali vulgarnosti. Strast Davida i Marte prema kavi, bila je istoznačna sa strašću jednoga prema drugome. Vođenje ljubavi prikazala sam kroz ples, koji uključuje zajedničko pravljenje kave. U trenutku paljenja indukcijske ploče svira tango pa David i Marta započinju svoj ljubavni ples. Marta u ruke uzima zatvorenu posudu s kavom, a David žlicu. Posuda s kavom simboizira Martu, a žlica Davida. Marta lagano mami Davida otvarajući poklopac koji se nalazi na posudi za kavu, no kad god se David približi ona ga zatvori, sve dok David žlicom ne krene prvo po Martinom tijelu, a zatim i posudi za kavu što rezultira otvaranjem posude. Tu završava predigra i dolazimo do intimnog čina. Marta drži posudu s kavom u rukama, dok David žlicom vadi kavu iz posude i stavlja ju u džezvu iz koje polako izlazi dim. Nakon što zakuhaju kavu oni nastavljaju svoj ples povremeno pogledavajući u džezvu i iščekujući vrhunac. Vrhunac se događa kada kava iskipi iz džezve, nakon čega si David i Marta požele laku noć.

4.7 Rutina

Nakon što se usele u zajednički stan, njihov odnos zapada u rutinu. Budući da je kroz cijelu predstava provodni motiv kava, logično je da ju i ova scena ima. Tijekom cijele scene događa se repeticija istog događaja koji se, približavajući se kraju raspada. Scena počinje Martinim i Davidovim odlaskom na spavanje. Nakon što si požele laku noć, sjedaju na stolicu i zaspu zagrljeni. Bude se tako što oboje u istom trenutku izgovaraju riječ *Kava*, uliju kavu u šalice, ponovno sjedaju na stolicu, ispiju po gutljaj kave te svatko odlazi za svojim poslom. Nakon što to ponove tri puta, Marta prije svog odlaska ostavlja šalicu na kubusu i odlazi. David se vraća kući s posla, ugleda šalicu, upali kuhalo za vodu što je ujedno znak da mu u njihovom odnosu nešto počinje smetati te odnese šalicu sa scene. Nakon njega Marta ulazi na scenu sa šalicom kave u rukama, primijeti upaljeno kuhalo i ugasi ga. David ulazi na scenu, ostavlja šalicu te njih dvoje ponovo idu spavati, bude se, zajedno piju kavu, ali ovoga puta svatko sjedi na svom kubusu, odvojeni jedno od drugoga. David odlazi, Marta opet ostavlja šalicu i napušta scenu. David se vraća, primijeti šalicu, upali kuhalo, prigovori Marti i odnese šalicu sa scene. Marta ulazi na scenu, primijeti upaljeno kuhalo, prigovori Davidu te ostavi šalicu na plosnatom kubusu. dolazi David, ostavlja šalicu i oni idu zajedno spavati, no ovoga puta nisu zagrljeni, nego okrenuti jedno drugom leđima. David i Marta se bude, piju kavu, ali ovoga puta svatko sjedi na svom kubusu, razdvojeni jedno od drugoga. David odlazi, a Marta ponovno ostavlja šalicu na kubusu. David ulazi na scenu, primijeti šalicu, upali kuhalo, prigovori Marti, ovoga puta jačim intezitetom i odlazi sa scene. Marta ulazi, primijeti upaljeno kuhalo, vičući prigovori Davidu, ostavlja šalicu na plosnatom kubusu i ide sama spavati. David ulazi na scenu, ostavlja šalicu i sjeda na stolicu. U trenu kad on sjedne, Marta ustaje i sama pije kavu. David se budi, ne uzima kavu, nego odmah odlazi sa scene. Marta opet ostavlja šalicu na kubusu prije nego ode sa scene. Ulazi David, ide sam spavati. David sjeda na stolicu, a istovremeno ulazi Marta sa dvije šalice u ruci. Prešutni je to njen prijedlog da pokušaju opet zajedno popiti kavu. Cijela ova scena zamišljena je kao stroj koji se postepeno kviri. U početku piju kavu zajedno, no s vremenom te kave postaju sve kraće, da ih na kraju uopće ne bi ni bilo. Martino ostavljanje šalice na sceni te Davidovo paljenje kuhala upućuju na to da je i jednom i drugom nešto u odnosu počelo smetati. Budući da nisu radili na svom odnosu, njihovo zajedništvo postaje sve blijede, a odnosi sve hladniji. Isto tako, Davidovo paljenje kuhala simbolizira neko

vrenje i u njemu samome. Tijekom cijele ove scene pale se kuhala koja se nalaze na ormarima pa se cijeli prostor ispuni parom. Simbol je to uzavrele situacije.

4.8 Svada - Uništavanje ljubavi

Nakon što Marta donese dvije šalice, David odbija uzeti svoju i odlazi po tarionik u kojemu je kava. Vidjevši to i Marta također odlazi po svoj tarionik te oboje dolaze na sredinu scene. Dok jedno drugome izgovaraju ružne riječi i svađaju se, oni tučkom melju kavu u tarioniku. Budući da je kava sve do sada predstavljala nešto njihovo, to jest njihovu ljubav, oni ju svađom uništavaju. Uništavanje ljubavi traje sve do trenutka kada Marta upita Davida: *Voliš li me još uvijek?* U tom trenutku gasi se sva kuhala i pali se svjetlo na kubusu koji se nalazi s lijeve strane. David bez riječi dolazi do toga kubusa i prosipa kavu koju je izmljeo u tarioniku. Znak je to da je on odustao od njihove ljubavi, simbolično prikazano prosuo je ljubav.

4.9 Unutarnji monolozi

Nakon što David prospe kavu na kubus, on odlazi sa scene. Marta se polako približava kubusu i kako skuplja kavu tj. pokušava zadržati sjećanje na njih, u pozadini se čuje njezin unutarnji monolog.

Pokušala sam nešto spasiti. Bilo što. Trudila sam se svim snagama prikupiti ostatke naše stare ljubavi, nekako je održati na životu, ali koliko god se trudila, koliko god bih pokušavala, to mi je sve više klizilo kroz prste. Možda to i je bila moja greška, razlog zašto si otišao. Možda sam ti samo trebala dati malo više prostora, pustiti te da se sam vratiš, da sam odlučiš pristaviti jutarnju kavu za nas dvoje. Sad je već kasno za to, sve se već rasulo. Nisam mogla podnijeti tišinu, glupu, tešku tišinu koja je ostala u stanu nakon što si otišao. Počela sam se truditi da je nekako, bilo kako, probijem i savladam. Počela sam pozivati prvo prijatelje, užu, pa onda bome i širu obitelj na dočekuše, razgovoruše, pa opet dočekuše, gotovo nikad sikteruše. Ali, koliko god bih kava popila s drugima, svaka me na neki način podsjećala na tebe. Na naše kave. Netko je imao tvoj osmijeh, onakav da mu se desni kut usana više smijao od lijevog, netko je na isti način držao šalicu za kavu kao ti, netko drugi je pak držao cigaretu, ispuhivao dim dao ti, i što sam te više pokušavala zamijeniti, zaboraviti, to je moja tuga postajala sve veća. Jednostavno si mi nedostajao.

Pokušavala sam uništiti sjećanje na nas, ali koliko god bih se trudila, u svakom zrnu kave sam vidjela nas, u svakoj mrvici smo bili mi, ti si bio moja kava, ja sam bila tvoja kava i nikada nisi nestajao. Samo si još više nedostajao. Kad bismo barem popili još jednu kavu, onu našu kavu.

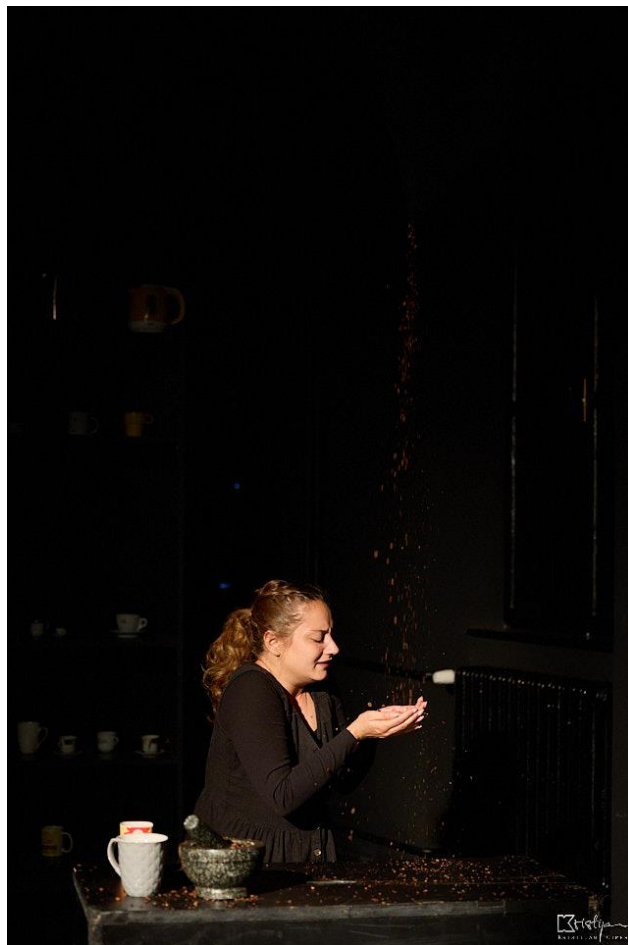
Za vrijeme trajanja monologa, polako sa stropa počinju padati zrna kave kao simbol Martine tuge, to jest kao lijepa sjećanja koja su u njoj izazivala osjećaj tuge jer te ljubavi više nema. Kako kava pada sa stropa Marta ju skuplja u ruke i pokušava sačuvati svako zrnce, jer ona u svakom zrcu vidi njih i jer je David njena kava. Za padanje kave sa stropa bila nam je potrebna crna tkanina, ljepljiva traka, štap, karabini i kevlar. Jedan kraj tkanine umotali smo u štap i zalijepili ljepljivom trakom kako bismo ga osigurali. U preostali dio crne tkanine stavili smo kavu u zrnu te ju zajedno sa štapom i tkaninom umotali u valjak. Na drugom kraju tkanine napravili smo dva čvora na koja smo zavezali kevlar. Tako zamotanu tkaninu stavili smo na sajlu između dva karabina. Sve je funkcioniralo po principu poluge. Kevlar je morao biti jako nategnut, a njegovim otpuštanjem platno bi se polagano odmotavalo pa bi zrna kave padala prema tlu. Martin monolog završava željom da ona i David popiju barem još jednu kavu.

Po završetku Martinog monologa, David dolazi ispred drugog kubusa i kreće njegov unutarnji monolog.

Nisam više mogao izdržati. Samo sam pobjegao glavom bez obzira, što dalje od tog zagušljivog prostora koji je bio ispunjen našim stvarima. Našim zajedničkim stvarima, u našem zajedničkom stanu, u našem zajedničkom životu. Sve se dogodilo tako brzo da zapravo nisam ni stao i razmislio o onome što radim, sve do trenutka dok nije bilo kasno. A onda je bilo kasno i za vraćanje. Nisam više mogao gledati te njene tužne oči koje stalno nešto čekaju: čekaju da ja nekako popravim stvari, vratim sve na staro... ali ja nisam imao pojma kako. Nisam više znao izmamiti osmijeh na njeno lice, nešto što mi je prije uspijevalo bez imalo truda ili razmišljanja. Koliko mi je nedostajao taj njen osmijeh. Naše kave sam zamijenio drugim stvarima, jačim stvarima, kako bih što prije zaboravio ili barem privremeno smetnuo s uma sve što se dogodilo. Sve za što sam ja kriv, jer: nisam bio dovoljno pažljiv, dovoljno snalažljiv, jednostavno nisam bio dovoljan. Imala je prevelika očekivanja od mene, a ja... Iskreno, to me izbezumilo, uplašilo. Nisam navikao da nečija sreća toliko ovisi o meni, niti sam to ikad htio. Biti odgovoran za takvo što nije mala stvar. Počeo sam piti da zaboravim na sve, da zaboravim na nj..., ali, uvijek mi se nekako uspijevala prikrasti u misli. Ušuljala bi se neočekivano, prikrala poput malog zrnca kave. Sama pomisao na nju uhvatila

bi me nespremnog, i onda potpuno slomila. Nakon nekog vremena prestao sam se boriti protiv tih misli, shvatio sam da je uzalud... uvijek bi me, negdje i nekako spremno dočekivale. Bilo je samo pitanje vremena kad ću pokleknuti. A onda, jednog dana, nisam znao možda na koji način, ali sam znao da moram probati sve popraviti. Ili barem pokušati popraviti.

Za vrijeme ovog monologa David na kubus stavlja staklene čaše što upućuje na alkoholna pića. Počinje piti da zaboravi. No, što je više pio, sve više mu se sjećanje na njihovu ljubav vraćalo. Ovaj dio odlučili smo simbolički prikazati određenim brojem praznih staklenih čaša, a potom svaku sljedeću s nekoliko zrnaca kave koja David prosipa (budući da se uporno odbija sjećati njihove ljubavi), dok u jednom trenutku ne izvadi čašu punu zrnaca kave i odluči: ne prosuti kavu. Ovaj trenutak znak je Davidove odluke da pokuša popraviti stvari i njihovoj ljubavi dati još jednu priliku.

4.10 Kraj ili novi početak

Ponovo se čuje ista glazba kao na početka predstave. Marta sjedi u *kafiću* i pije kavu. David joj prilazi s leđa i pozove ju na kavu. Davidovim pozivom na kavu završava predstava i ne čuje se Martin odgovor, odnosno kraj predstave ostaje otvoren, a publici ostavljeno da sama odabere treba li Marta Davidu dati još jednu priliku.

5 ZAKLJUČAK

U radu na ovoj predstavi prošla sam kroz različita razmišljanja i spoznaje o sebi, o lutkarstvu te riješila neke nedoumice o tome kakvim se lutkarstvom želim baviti i trebam li, u konačnici izabrati ovaj put kao svoj. Skupila sam sva znanja koje sam stekla tijekom petogodišnjeg studiranja i upotrijebila ga u ovoj predstavi koja govori o partnerskoj ljubavi, ali za mene ona ima i puno dublje značenje. Bila bi ona puno drugačija da u pozadini svega ovoga ne stoji i moja velika ljubav prema lutkarstvu te poštovanje prema Akademiji koja mi je omogućila da studiram ono prema čemu gajim iznimno veliku strast. Ljubav u mom životu zauzima vodeće mjesto i bez nje ne bih mogla uživati u onome što radim. Sam proces predstave za mene je bio iznimno težak i upravo ljubav mi je pomogla da otkrijem sebe i svoje želje te savladam sve prepreke koji su mi se našle na puta stvaranja ove predstave. Kada sam upisala Akademiju lutkarstvo je za mene bilo jedna velika nepoznanica, no tijekom studiranja lagano mi se *uvlačilo pod kožu* i postajalo dio mene. Zahvalna sam profesorima na Akademiji što su mi uvijek bili oslonac i trudili se da lutkarstvo i ja postanemo nerazdvojni partneri.

6 LITERATURA

Borislav Mrkšić : Drveni osmijesi, MČUK, Zagreb, 2006.

Henryk Jurkowski : Povijest europskoga lutkarstva, II. dio – Dvadeseto stoljeće, MČUK, Zagreb, 2007.

Livija Kroflin: Duša u stvari, Akademija za umjetnost i kulturu, Osijek, 2020.

7 SAŽETAK

Predstava „O ljubavi“ nastala je kao diplomski ispit studentice Vanje Čiča, pod mentorstvom profesora Hrvoja Seršića i sumentorstvom Andrije Krištofa, koji je ujedno bio i partner Vanji Čiča u stvaranju ovom diplomskog ispita. U ovome radu pojašnjen je, od početka do kraja, proces nastajanja predstave „O ljubavi“. Unutar poglavlja rastavljen je na određene elemente, kako bi se što detaljnije pojasnio cjelokupan proces. Rad prati nastanak predstave od prve probe, pisanja teksta, odabira izražajnih sredstava, osmišljavanja koncepta, vrste animacije, problema i otklanjanja tih problema do krajnjeg produkta. Pojašnjeno je i zašto se u ovoj predstavi radi o lutkarstvu, iako u njoj nema klasične vrste animacije te su naglašene mogućnosti koje nudi kazalište predmeta. I u konačnici, istaknuto je kako je za uspješnu predstavu iznimno važno zajedništvo te snažna volja svih aktera, njihovo međusobno uvažavanje i poštivanje.

8 SUMMARY

The play “About love” was created as a Master’s thesis by student Vanja Čiča under the mentorship of Hrvoje Seršić and co-mentorship of Andrija Krištof who was also Vanja’s partner in creating of this Master’s thesis. This thesis explains the process of creation of the show “Abut love” from the beginning to end. I used dividing by chapters so I could thoroughly explain each factor of the entire process; including the first rehearsal, writing the text, choosing means of expression, coming up with the context, type of animation through problems that got in the way and solving them until we came to the final product. I explained why this show deals with puppetry, even though my approach to puppet animation wan’t classical, and all of the opportunities of object theatre. Togetherness, strong will of all the contributors and mutual respect are the three ingredients that make a successful show.

9 ŽIVOTOPIS

Vanja Čiča rođena je 18. listopada 1997. u Slavonskom Brodu. Srednjoškolsko obrazovanje stekla je u Općoj gimnaziji „Matija Mesić“ u Slavonskome Brodu. Kazalištem se prvotno amaterski počela baviti u Satiričkom kazalištu mladih u rodnom gradu. Ondje je zaigrala u predstavama: *San Ivanjske noći*, *Hamlet u pikantnom umaku*, *Kako ubiti supruga i suprugu bez suvišnih zašto*, *Ezopove basne* te predstavi *Maturanti*. Nakon šest godina amaterizma, godine 2018. upisuje preddiplomski studij glume i lutkarstva na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, a nakon završetka istoga upisuje i dvopredmetni studij glume i lutkarske animacije na istoimenoj Akademiji. Dobitnica je dekaničine nagrade za *postignut uspjeh u umjetničkom radu na polju kazališne umjetnosti i uspjeh tijekom studija* te nagrade *Izvrsnost je IN* koju dodjeljuje Rotary klub Slavonski Brod najboljim studentima s područja Brodsko-posavske županije. Sudjeluje u projektu Erasmus+ pa treći semestar diplomskog studija pohađa i usvaja znanja na Akademiji umetnosti u Novom Sadu. Tijekom studija sudjelovala je u u radu na predstavama: *Dnevnik jedne solerice* u produkciji Gradskog kazališta Požega te predstavi *Zlatna Utvica* nastaloj u koprodukciji Kazališta Virovitica, Kazališta lutaka Zadar i Teatra Fort Forno. Sudjelovala je u na brojnim hrvatskim i internacionalnim festivalima (*Festival glumca*, *Pozorje mladih u Novom Sadu*, *Puppet International Festival PIF*, *Festival Metaformy*, *Wroclaw*).